

Uvodna razmatranja

Ni danas, početkom dvadeset prvog vijeka, nisu učinjeni minimalni napor da se institucionalno organizira prikupljanje preživjele građe, a kamoli naučno obradi i valorizira vjekovno taloženje kulturnih dobara koje je raštrkano po knjižnicama Balkana, Male Azije, Zapadne Evrope, Amerike i drugih sadašnjih ili negdašnjih kulturnih centara. Ovdje se posebno akcentira na institucionalnim naporima, jer je individualnih pregalaca uvijek bivalo. Najsvjetlij primjer takvog pregalaštva je neumorni istraživač, kulturni djelatnik, značajan pisac i akademik Husein Bašić. Bašić je kontinuirano, više decenija, prikupljao materijal iz usmene književnosti sandžačkih Bošnjaka, što je na koncu, poslije mukotrpnog tabirenja i prosijavanja, krunisao objektivnim i vremenski održivim antologijama. Njegov angažman je došao u posljednjem trenutku, jer da se nije prihvatio tog nezahvalnog posla, sigurno bi se trajno izgubilo neprocjenjivo bogatstvo usmenog izričaja jednog kompaktно zaokruženog i duhovno jednoobraznog prostora. Time bi cjelokupna svjetska baština bila oštećena, jer je ovaj prostor, zbog mnogostrukih interkulturnih i dijahronosimetričnih dodira raznih civilizacija, religija, etnikuma i naciona, veoma značajno čvorište na mapi najreferentnijih izvornika tekovina savremene civilizacije.

Možda se to ne bi drastično odrazilo na svezemna etnološka dostaiguća, ali bi se itekako osjetilo u sferi određenja etničkog identiteta sandžačkih Bošnjaka, pogotovo u momentu samospoznaje tog identiteta od strane njegovih nosilaca. Ne treba zaboravljati činjenicu da doskora nije postojao drugi medij prenošenja informacija, događaja, naučnih saznanja, historijskih fakata, te visokoestetskih produhovljenja intelekta izuzev prastarog metoda iz usta u usta, sa generacije na generaciju i, kod elitnijih slojeva društva, putem pisane riječi.

1. Usmena književnost Sandžačkih Bošnjaka

Usmena književna tradicija sandžačkih Bošnjaka čuva nenatrunjenu matricu bosanskog jezika. Vjekovima ispirana leksička baza svih formi usmene književnosti predstavlja okosnicu rječničkog fonda bosanskog jezika i, u isto vrijeme, najjaču odbranu od politike jezičke asimilacije. Pored toga, ona zorno svjedoči o religijskoj pripadnosti, obredima i načinu življenja. Zatim, pažljivom istraživaču, pruža mnogo pojedinosti i sićušnih detalja o svim ključnim aspektima teritorijalnog, društvenog i porodičnog ustrojstva, te daje mogućnost uvida u etnogenetska obilježja bošnjačke etničke zajednice. Tako smo, na primjer, analizirajući liriku došli do zavidnih rezultata i prepoznali široku lepezu temeljnih odrednica nacionalnog identiteta. Prepoznali smo preko tri stotine izvornih bošnjačkih antroponima, dvije stotine toponima, pedesetak etika i ktetika, četrdesetak hidronima, te dvadeset oronima – što, par excellence, svjedoči o starini i autohtonosti Bošnjaka na ovim prostorima.

Blizu devedeset jedinki flore i sedamdeset vrsta faune same po sebi govore o jednom posve plemenitom odnosu spram prirode i harmoničnom suživotu sa ostalim stanovnicima ovog područja. Četrdesetak imenitelja raznih srodnika upućuje na čvrste rodbinske veze. Frekventnost leksema koje označavaju pripadnike muževljeve porodice jasno ukazuju na patrijerhalni sistem vrijednosti. Raskoš velikog niza semantičkih porodica koje smo izostavili, također, zorno svjedoči o velikim mogućnostima crpljenja i potrebama studioznijeg naučnog pristupa izvorima bošnjačke usmene lirike. Epika sandžačkih Bošnjaka je u kudikamo zavidnijem položaju od svog binarnog parnjaka.

No, to nije došlo zaslugom institucija ili individualnim naporima intelektualaca ovoga kraja, već istraživanjima dvojice proslavljenih homerovaca, harvardskih profesora Milmana Perrya i Alberta Batesa Lorda, koji su u sandžačkim guslarima prve polovine dvadesetog vijeka pronašli krucijalne dokaze autorstva Ilijade i Odiseje.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU
WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

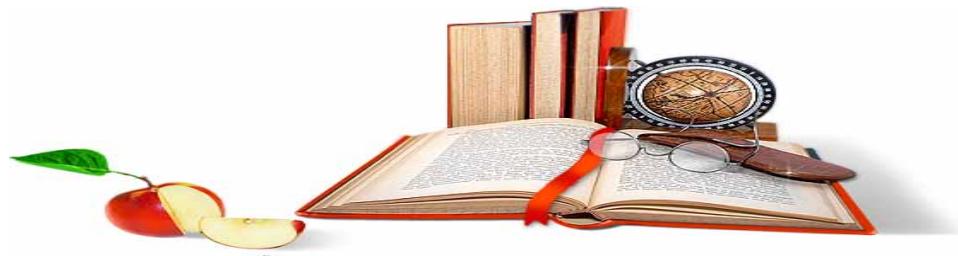
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

